№ 50 (835)
Апреԉ
12 лун
1938 во

Став странајасса пролетарііјас, отувтчӧј!

Комі Комсомоԉец

Газет леԇӧны
ВЛКСМ
Комі Обком
ԁа Сыктывкарса
Горком

Большевістскӧја вескӧԁны ӧшыбкајас

ВЛКСМ Центральнӧј комітетлӧн V-ӧԁ пленум большевістскӧј мірітчытӧмлун осуԁітіс комсомолыс огульнӧја вӧтлалан практіка ԁа щӧктіс комсомольскӧј органіӡацијаслы ԋӧті ԋужмаԍтӧг вескӧԁны леԇӧм ӧшыбкајас. Пленум сіԅӧ-жӧ інԁіс, мыј унаыс бԁітельност флаг улын выступајтлісны маскірујтчӧм фашістскӧј провокаторјас ԁа шпіонјас, меԁым жугӧԁны комсомоллыс честнӧј, партіјалы преԁаннӧј каԁрјас.

Нӧшта разоблачіттӧм-на враждебнӧј елементјасӧс помӧԇ жугӧԁӧм ем Леніннскӧј комсомоллыс раԁјассӧ іԁејно-політіческӧј ԁа органіӡационнӧј јонмӧԁӧм. Татыс гӧгӧрвоана кущӧм ыжыԁ кывкутӧм нуӧ быԁ комсомольскӧј вескӧԁлыс пленумлыс шуӧмјассӧ олӧмӧ пӧртӧм вӧсна. Но кыӡі тыԁалӧ тајӧс уна вескӧԁлысјас ез гӧгӧрвоны. Тајӧ тыԁалӧ, мыј пленумлыс шуӧмјассӧ обсужԁајтӧм оз кыпӧԁ торја комсомольскӧј органіӡацијајасын воспітательнӧј уж колана ногӧн пуктӧм. Лузса рајком сіԅ нуӧԁіс комсомольскӧј актівлыс собраніје, мыј актів ез ... пленумлыс шуӧмјассӧ олӧмӧ пӧртӧм вылӧ. Актів собраніје вылын крітіка паскӧԁӧм пыԁді рајкоммолса секретар Ііјевлев јорт тупкіс сіјӧс, рајкомоллыс ужсӧ крітікујтысјасӧс болтунјасӧн віԁӧмӧн.

Торја-нін терпітны позтӧм сіјӧ, мыј комсомольскӧј вескӧԁлысјас оз термасны ӧшыбкајас вескӧԁӧмӧн, кыӡі сіјӧс требујтӧ пленум. Ӧшыбкајас вескӧԁӧмӧн-ні ӧтік комсомольскӧј работнік нужмасны оз іміт право. Сіјӧ ыжыԁ політіческӧј тӧԁчанлуна мог, сіјӧ абу сӧмын сіјӧ лібӧ мӧԁ помкатӧг мыжалӧмаӧс реабілітірујтӧм. Сорніыс мунӧ уна честнӧј том мортӧс міјан сојуз раԁјасын активнӧј—політіческӧј олӧмӧ кыскӧм јылыс. Сорніыс мунӧ, міјан органіӡацијајасын враждебнӧј елементјасӧс, коԁјас провокацијаӧн ԁа клеветаӧн зіліснı жугӧԁны політіческі честнӧј комсомольскӧј каԁрјасӧс, разоблачітӧм ԁа жугӧԁӧм јылыс. Клеветнікјаслыс, перестраховщікјаслыс, карјерістјаслыс, коԁјас ужалӧны врагјаслы ківвв, вреԁітельскӧј ужсӧ бырӧԁӧм јылыс.

Но мыла-кӧ ВЛКСМ Комі Обком верміс сӧмын 3 клеветнікӧс кыскыны кывкутӧмӧ кӧт востановітӧманын обкомолӧн помкатӧг вӧтлӧмјас пӧвсыс 50 мортӧс. А ӧԁ пленум щӧктіс „Чорыԁа наказывајтны комсомолын вескӧԁлана уж вылыс вештытӧԇ, сіјӧ работнікјасӧс, коԁјас огульнӧја вӧтлалӧны ВЛКСМ-ыс, леԇӧны честнӧј ԁа коммунізм ԁелӧлы преԁаннӧј комсомолецјасӧс шелмујтӧм ԁа најӧс народ врагјас ԁінӧ арталӧм“.

Совпартшколаса комсомольскӧј комітет (секретарыс вӧлі Семуков јорт) травітіс ԇік мыжтӧг, клеветнікјас шыӧԁчӧм серті комсомолка Јесева јортӧс, а бӧрас комсомольскӧј собраніје вылын настоітіс сетны выговор „малоԁушије“ петкӧԁлӧмыс, а кор віԁлаліс ԁелӧсӧ Сыктывкарса горкомол сетіс выговор „бытӧвӧј разложеніјеыс“, кор сы вылӧ некущӧм поԁув абу. Обкомол Јесевалыс сніміті выговорсӧ, но клеветнікјасыс ԁа сіјӧ травітысјасыс колины наказиттӧг. І тащӧм прімерыс абу ӧті.

Апелляціјајас віԁлалӧм сӧмын ԁелӧлӧн завоԁітчӧмыс. Комсомолыс вӧтлӧмјас, торјӧн-нін колхознӧј томјӧз пӧвсыс, уна ӧн сетны апелляціјајас. Унаыс најӧ весіг оз тӧԁны кыӡі апеллірујтны, а кор і тӧԁӧны то оз вермыны сіјӧс пӧртны олӧмӧ сы вӧсна, мыј колӧ волыны обкомолӧ. Тащӧм јӧзыслыс ԁелӧјассӧ віԁлалӧм—торја сӧкыԁ ԁа кывкутана уж і сіјӧ рајкомолјаслӧн ԁелӧ. Но кыӡі тыԁалӧ, рајкомолјас сіјӧ ужас ез-на бостчывны, а обкомол оз щӧкты најӧс термасны сіјӧ ужӧ кутчысӧмӧн.

Леԇӧм ӧшыбкајас вескӧԁан уж правільнӧја котыртӧм—ыжыԁ політіческӧј тӧԁчанлуна ԁелӧ. Сіјӧс омӧла котыртӧмӧн вермасны ползујтчыны маскірујтчӧм врагјас, меԁым орӧԁны ВЛКСМ ЦК пленумлыс шуӧмјассӧ олӧмӧ пӧртӧм.

Комсомольскӧј вескӧԁлысјаслы колӧ решітельнӧ ԋӧті нужмаԍтӧг, смела ԁа помӧԇ вескӧԁны сіјӧ ӧшыбкајассӧ, коԁјасӧс вӧлі леԇӧма комсомол ужын. Быԁ мортӧс віԁлалігӧн ԁа реабілітірујтігӧн колӧ віԅӧԁлыны, коԁі ԁа кущӧм целјасӧн мыжаліс комсомолецӧс. Колӧ пӧшщаԁатӧг разоблачітны клеветнікјасӧс, карјерістјасӧс ԁа перестраховщікјасӧс, кыӡі врагјас ківвв ужалысјасӧс.

Германија ԁа Манчжоу-Го костын „ԁружественнӧј соглашеніје“

ТОКІО, 9. Ԁомеј Цусін агентство јуӧртӧм серті, тајӧ тӧлысын лоас кырымалӧма „ԁружественнӧј соглашеніје“ Германија ԁа Манчжоу-Го костын ԁа вӧчӧма посланнікјасӧн вежсӧм. Сіԅ-жӧ тӧԁвылын куттӧг торговӧј соглашеніје паскӧԁӧм.

Сыктывкарса пionер клубын. Руԁаков ԁа Карајев Валя ворсӧны білліарԁӧн.

Францијаын выль правітельство

ПАРІЖ, 10. Ԁаладје котыртіс выль французскӧј правітельство тащӧм составын:

Міністрјас сӧветса преԁсеԁатель ԁа национальнӧј оборона кузя міністр—Еԁуарԁ Ԁаладје (раԁікал-соціаліст); міністрјас сӧветса віце-преԁсеԁатель ԁа правітельственнӧј ԁејствіејас коорԁінірујтӧм кузя міністр—Шотан (раԁікал); јустіціја кузя міністр—Поль Рејнӧ (левӧј республіканец); авіаціја кузя міністр—Гіла Шамбр (раԁікал-соціаліст); фінансјас кузя міністр—Маршанԁо (раԁікал); морскӧј міністр—Кампінкі (раԁікал-соціаліст); пенсіјајас кузя міністр—Шемпетје ԁе Ріб (беспартіјнӧј); вузасӧм кузя міністр—Жантен (раԁікал-соціаліст); народнӧј просвещеніје кузя міністр—Жан Зеј (раԁікал-соціаліст); зԁравоохраненіје кузя міністр—Рʻукар (раԁікал-соціаліст); пыщкӧсса ԁелӧјас кузя міністр—Альбер Сарро (раԁікал); іностраннӧј ԁелӧјас кузя міністр—Жорж Бонне (раԁікал); колоніјајас кузя міністр—Манԁель (незавісімӧј республіканецјаслӧн група); віԇму овмӧс кузя міністр—Кој (раԁікал); общественнӧј ужјас кузя міністр—Фроссар (соціалістіческӧј ԁа республіканскӧј сојуз); уж кузя міністр—Рамаԁје (соціалістіческӧј ԁа республіканскӧј сојуз); почтајас ԁа телеграфјас кузя міністр—Жјуль Жјулјен (раԁікал); торговӧј флот кузя міністр—ԁе Шапԁелен (левӧј ԁемократ) ԁа народнӧј овмӧс кузя міністр—Рајмон Патенотр (соціалістіческӧј ԁа республіканскӧј сојуз).

Пароход „Кузнецкстрој“ воіс Владівостокӧ

Апрель 9-ӧԁ лунӧ „Кузнецкстројӧн“ Владівостокӧ вооӧм мыԍті суԁно вылын вӧлі мітінг. Команда петкӧԁліс ыжыԁ раԁлӧм роԁінаӧ вооӧм кузя.

„Кузнецкстројса“ морʻакјас мӧԁӧԁісны чолӧмалан пісмӧ Сталін, Молотов ԁа Жданов јортјаслы, коԁын вісталӧны пӧс благоԁарност сӧветскӧј правітельстволы, партіјалы ԁа лічнӧ Сталін јортлы на вӧсна тӧжԁысӧм петкӧԁлӧмыс.

Вілкінс мӧԁӧԁчӧ поԁвоԁнӧј лоԁкаӧн Војвыв полус вылӧ

НЈУ-ЈОРК, 10. Јунајтеԁ пресс агентство јуӧртӧм серті, тӧԁса полярнӧј ісслеԁователь Вілкінс вісталіс, мыј сіјӧ кӧсјӧ 1939 воса тулысын вужны Војвыв полус поԁвоԁнӧј лоԁкаӧн.

1931 воын Вілкінс кӧсјіс мӧԁӧԁчыны поԁвоԁнӧј лоԁкаӧн Војвыв полусӧ, но експеԁіцијасӧ вӧлі отложітӧма техніческӧј сӧкыԁлунјас вӧсна.

Нуӧԁӧны кӧԅајаслыс прополка

Красноԁар, 10. Уна рајонјасын колхознікјас, ыжыԁ урожај вӧсна тышкасӧмын, завоԁітісны ӧтімӧԁ шӧԁі кӧԅајаслыс прополка. Тімашевскӧј рајонса „Красный октябр“ колхозыс брігаԁір Шевкоплас јорт веcаліс јогыс 52 гектар озімӧј кӧԅајас. Новолеушковскӧј рајонса „Іскра“ артеллын быԁ лун прополітӧ 30—40 гектар кӧԅа. Колхознікјас, орԁјысӧмӧн, тыртӧны асԍыныс лунса нормасӧ 220—240 прӧцент вылӧ.

Іспанијаса фронтјас вылын

АСЫВВЫВ (АРАГОНСКӦЈ) ФРОНТ

Гавас агентство јуӧртӧм серті, Тремпсаԋ Тортосаӧԇ поԁкрепленіје бостӧм бӧрын республіканскӧј војска став лінија пасta сетӧны выԋӧра отпор мјатежнікјасӧн Каталоніјалаԋ мунӧмлы. Сӧмын Морелја ԁа Мора ԁе Ла Нуева рајонын, Ебро ју вескыԁ берӧг пӧлӧн, мјатежнікјас частјаслы уԁајтчіс мыкӧмына муныштны воӧԇ. Өніја каԁын фронтлӧн лінија стабілізірујтчіс Ебро ју пӧлӧн; Валенсија вылӧ туј восса. Побережје пӧлӧнса возвышенностјас вылын, коԁјасӧс укрепітӧма траншејајасӧн, республіканскӧј уԁарнӧј частјас ԁорјӧны поԁступјас мореланԋ. Мјатежнікјаслӧн наступленіје нӧжміс.

Оборона кузя іспанскӧј міністерство јуӧртӧм серті, мјатежнікјас, Ногера ју вескыԁ берӧг вылӧ вужӧмӧн, нуӧԁісны развеԁка Сорт сікт рајонын. Трепп рајонын мјатежнікјас нуӧԁісны атака Ісона сікт вылӧ, ... Но республіканскӧј частјас контратака бӧрын вылыс бостісны Ісона сікт. Валібона рајонын мјатежнікјас мунісны Монсіакре ԁа Турмелл высотајасӧԇ.

ЦЕНТРАЛЬНӦЈ ФРОНТ

Мјатежнікјаслӧн војска Естремаԁура секторын воштӧмјас бӧрын, коԁјасӧс наӧн бостӧма бӧрја лунјаснас, шыбітісны бі лінија вылӧ вооруженіјелыс тӧԁчымӧнја лыԁ ԁа нуӧԁісны атака Карраскалеко сікт вылӧ, коԁ гӧгӧр мунӧ чорыԁ бој. Республіканецјас бостісны пленӧ некымын мјатежнікӧс.

Мукӧԁ фронтјас вылын положеніјеыс вежсытӧм.

* *
*

Гавас агентство јуӧртӧм серті, республіканскӧј гіԁросамолӧтјас апрель 9-ӧԁ лунӧ ускӧԁчылісны фашістскӧј поԁвоԁнӧј лоԁкајас вылӧ, коԁјас ветлісны Алмерија вајасын. Сіјӧ лоԁкајассӧ, тыԁалӧ, вӧлі вӧјтӧма, сы вӧсна мыј гіԁросамолӧтјас воӧԇ ез ерԁӧԁны море сіјӧ јукӧныс фашістскӧј поԁвоԁнӧј лоԁкајаслыс некущӧм слеԁјас.

Республіканскӧј авіаціја бомбарԁірујтіс мјатежнікјаслыс чукӧрјас Талавера ԁа Пуенте Ԁел Арсобіспо рајонын. Республіканскӧј самолӧтјас сіԅ-жӧ бомбарԁірујтісны тујјас ԁа мјатежнікјаслыс чукӧрјас Ебро ју ԁорса рајонын.

Фашістскӧј авіаціја бомбарԁірујтіс Тортоса, Санта Маԁалена, Санта Барбара ԁа Аліканте.

Кібрасаԋ піемӧјас

I. Томјӧз, коԁӧс вунӧԁӧмаӧԍ

Андрej Југов лыԁԁыԍсӧ Сталін ԋіма колхозын медбур вӧрлеԅыԍ-стахановецӧн. Вӧрӧ кајіԍ сіјӧ ԁекабр тӧлысын, но вӧчіԍ-ԋін 800 кубометр ԁа сӧвтіԍ 200 кубометр. Југов том морт. Сылы окота гажӧԁчыштны рытјасын, уж бӧрын. Но ԋекӧні. Колхоз берԁын веԍіг абу гӧрԁ пеԉӧс. Кытчӧ мунан? Кібраӧ мунны ылын ԁај сені сіԅ-жӧ еща мыј ем. Кіно волӧ зев гежӧԁа, постановкајас, гажа рытјас оз овлыны.

Слӧбӧԁа грезԁ абу матын, но сені овлӧны томјӧзлӧн војпукјас. I Андрej рытјасын ветлӧ ԍіԅім кілометр сајӧ, Слӧбӧԁа грезԁӧ.

Сталін ԋіма колхоз—абу ічӧт колхоз. Сені ем 50 морт гӧгӧр томјӧз. Ԇерт, на пӧвсыԍ унаӧн ужалӧны вӧрын, но век-жӧ ԍіктын 20 гӧгӧр том морт пыр ем. Најӧ унжыкыԍ колхозса активістјас.

Натаԉа Пуԋеговалы сӧмын-на 17 арӧс, нӧ сіјӧ-ԋін колхозса брігаԁір. Ужалӧ оз омӧԉа, сылӧн брігаԁаыԍ воԅԋунмыԍ. Натаԉа важӧн-ԋін мӧвпалӧ колхоз берԁӧ гӧрԁ пеԉӧс востӧм јылыԍ, но колхозса преԁсеԁаԏеԉ Пуԋегов јорт сӧмын пыр кӧсјыԍӧ, а гӧрԁ пеԉӧс оз восты. Аԉексеj Пуԋегов мӧвпалӧ томјӧз пӧвсын фізкуԉтурнӧј кружок котыртӧм јылыԍ, но сылы ԋекоԁ оз отсав збылмӧԁны кӧсјӧмсӧ.

Андрej Југов мӧвпалӧ пырны комсомолӧ. Сіјӧс тӧԁмӧԁны комсомол уставӧн ԁа программаӧн кӧсјыԍліс комсомолка, школаын велӧԁыԍ Горчакова јорт, но пыр-на кӧсјыԍӧмсӧ ез пӧрт олӧмӧ. Натаԉа Пуԋегова комсомолӧ пырӧм јылыԍ шыӧԁчӧм сетліс Кібраса ԏерріторіаԉнӧј организацијаӧ, но организацијаса секретар Лашев јорт оз термаԍ сіјӧс віԁлалӧм вӧсна.

Лашев јорт ужалӧ веԏерінарнӧј феԉԁшерӧн ԁа унаыԍ волӧ Сталін ԋіма колхозӧ. Унаыԍ сіјӧ аԅзылӧ і томјӧзӧс, но накӧԁ сорԋітны комсомолӧ пырӧм јылыԍ, на пӧвсын поліԏіко-воспіԏаԏеԉнӧј ԁа культурно-массӧвӧј уж пуктӧм јылыԍ вунӧԁӧ.

Сталін ԋіма колхоз берԁын ем начаԉнӧј школа. Сені велӧԁӧны комсомолец-велӧԁыԍјас Горчакова, Лапшін ԁа Паԉшін јортјас. Најӧ кіын ем зев ыжыԁ поԅанлунјас пуктыны томјӧз пӧвсын воспіԏаԏеԉнӧј уж. Поԅӧ школаын пуктыны постановкајас, а сы могыԍ томјӧзыԍ котыртны ԁрамаԏіческӧј кружок. Најӧ вермӧны нуӧԁны томјӧз пӧвсын ԁокладјас, беседајас, тӧԁмӧԁны сіјӧн, мыј вӧчсӧ Іспаԋијаын, Кітајын, Австріјаын, мыј вӧчсӧ СССР-ын. Томјӧз інԏересујтчӧны папаԋінецјас епопејаӧн ԁа мукӧԁ торјӧн. Комсомолец велӧԁыԍјас вермасны лыԁԁыны томјӧзлы гаԅетјас, кнігајас, гӧтӧвітны томјӧзӧс РСФСР-са ԁа Комі АССР-са Верховнӧј Сӧветјасӧ бӧрјыԍігјас кежлӧ. Но тајӧ ставсӧ најӧ оз вӧчны, најӧ торјалӧмаӧԍ томјӧзыԍ. Најӧс ужсӧ вӧчны оз щӧктыны і комсомоԉскӧј организацијајасса секретарјас Лашев ԁа Батманов јортјас.

Рајкомолсаԋ Сталін ԋіма колхозса томјӧз ԁінӧ сіԅжӧ ԋекоԁ ез волы. Најӧ раԁејтӧны волыны сӧмын сещӧм колхозјасӧ, кӧні емӧԍ-ԋін комсомоԉскӧј организацијајасыԍ, а сещӧмјасӧ.—кыԅі Сталін ԋіма, Молотов ԋіма, „1-ој Мај" колхозјасӧ, кӧні абуӧԍ комсомоԉецјас оз волыны. А ӧԁ сіјӧ колхозјасас емӧԍ замечаԏеԉнӧј томјӧз, коԁјас кӧсјӧны лоны комсомоԉецјасӧн. Сіԅі Сталін ԋіма колхозын Југовыԍ ԁа Паԉшинаыԍ кынԅі кӧсјӧны лоны комсомол раԁын Лушкова, Аԉексеj Пуԋегов ԁа Натаԉа Куратова јортјас. Но налы ԋекоԁ оз отсав збылмӧԁны мӧвпјасныԍӧ. Најӧс еновтӧмаӧԍ комсомоԉецјас ԁа комсомоԉскӧј организација.

Сер. Попов.

Кыпӧԁны организацијалыԍ бојеспособностсӧ

Јонлуныԍ комсомоԉскӧј организацијалӧн том јӧз массаӧԁ топыԁ јітӧԁын. Сетыԍ-жӧ і завісітӧ комсомоԉскӧј организацијалӧн быԁмӧмыԍ. Тајӧ вунӧԁӧма Сыктывкар пошта берԁса комсомоԉскӧј организацијаса секретар Шарапов јорт. Тајӧ организацијаыԍ 1937 воын прімітіс аслас раԁјасӧ сӧмын кык мортӧс, а 1938-ӧԁ воын ні ӧті мортӧс, секі, кор сені томјӧз 50 сајас морт.

Помкаыԍ тащӧм положеԋіјеыслӧн меԁвоԅ сыын, мыј комсомоԉскӧј организација ужалӧ омӧԉа. Организацијаын 23 комсомолец пӧвсыԍ сӧмын ԁаскык морт іметӧны комсомоԉскӧј поручеԋіје, а мукӧԁыԍ, 11 морт, лыԁԁыԍсӧны „пассівнӧј" комсомоԉецјасӧн.

Организација берԁын котыртӧма кык поліԏкружок: ӧтыԍ партіја історіја велӧԁӧм куԅа, а мӧԁыԍ поліԏграмота велӧԁӧм куԅа. Тајӧ кык кружокас кыскӧма став комсомоԉецсӧ, но ужыԍ вывті омӧԉ. Унаыԍ заԋаԏіјејас срывајтчылӧны ліӧ сы вӧсна, мыј пропаганԁіст оз лок, ліӧ сы вӧсна, мыј комсомоԉецјас оз воны. А заԋаԏіјеыԍ кор і лоӧ, то 4—5 комсомолец пыр абуӧԍ. Меԁса омӧԉа волӧны поліԏзаԋаԏіје вылӧ шоферјас. Сіԅі Павлов ԁа Коԁаԋов јортјас веԍіг ӧтчыԁ-на абу волӧмаӧԍ поліԏзаԋаԏіје вылын. Коԁаԋов јортӧс колӧм во вӧтлылісны комсомолыԍ шленскӧј взнос мынтытӧмыԍ, а ӧні сылӧн бара-ԋін 6 тӧлыԍ чӧж взносыԍ мынтытӧм.

Тащӧм омӧԉ ужысла комсомоԉскӧј организација оз поԉзујтчы авторіԏетӧн томјӧз пӧвсын ԁај сіјӧ оз старајтчы јітчыны томјӧзкӧԁ. Унаыԍ овлӧны комсомоԉскӧј собраԋіјејас, но најӧ ставыԍ мунӧны тупкӧсӧн, сетчӧ томјӧзӧс оз корлыны.

Комсомоԉскӧј организација објазан гӧтӧвітны томјӧзӧс Комі АССР-са ԁа РСФСР-са Верховнӧј Сӧветјасӧ бӧрјыԍігјас кежлӧ, но сы куԅа сіјӧ ԋінӧм оз вӧч. Торја-ԋін омӧԉа ужалӧны комсомоԉецјас шоферјас пӧвсын, а најӧ 20 морт гӧгӧр.

Куԉтурно-воспіԏаԏеԉнӧј уж нуӧԁӧм вылӧ организацијалӧн ем став условіјеыԍ. Ем ыжыԁ зал, уна музыкаԉнӧј інструмент, но најӧ оз іспоԉзујтсыны. Котыртӧма музыкаԉнӧј, хоровӧј ԁа ԁрамаԏіческӧј кружокјас, но најӧ бостчылӧны ужавны сӧмын ыжыԁ празԁԋікјас дыри ԁај томјӧзыԍ сіјӧ кружокјасас еща.

Татыԍ тыԁалӧ, мыј комсомоԉскӧј комітет ԁа торјӧн Шарапов јорт ԋінӧм абу гӧгӧрвоӧмаӧԍ ВЛКСМ ЦК пленум шуӧмјасыԍ, најӧ важ мозыԍ олӧны леччӧмӧн.

Каԁ кутчысны ужӧ, ӧԁ сіјӧс вічмыԍӧ организација, вічмыԍӧны комсомоԉецјас.

Горкомолса інструктор КОԀАԊОВ.

Организација завоԁітіс ужавны

Оԅол сіктын (Сыктывԁін рајон) важӧн-ԋін вӧлі котыртӧма комсомоԉскӧј организација. Тајӧ организацијаас 1934—35 војасӧ лыԁԁыԍыс 26 комсомолец. А 1936 восаԋ организација кутіс чінны. Комсомоԉскӧј организација ужавтӧмла уна комсомоԉецјас выбывајтісны механіческі, а унаӧс вӧлі і вӧтлалӧма. І ԅік та вӧсна комсомоԉецјаслӧн лыдыс чініс 3 мортӧԁ.

Томјӧз пӧвсын ԋекущӧм уж ез нуӧԁсы. Томјӧз веԍіг оз тӧԁны первічнӧј комсомоԉскӧј организацијаса секретарӧс. Секретар Лыткін вӧлі ԅікӧԅ торјӧԁчӧма массаыԍ. Комсомоԉскӧј собраԋіјејас мунлісны сӧмын комсомоԉецјас костын, а ԋесојузнӧј томјӧзӧс коԉлісны бокӧ.

Тајӧ лунјасӧ Оԅолса первічнӧј комсомоԉскӧј организацијалӧн муніс собраԋіје, кытчӧ вӧлі кыскӧма ԋесојузнӧј томјӧзӧс. Собраԋіје обсуԁітіс ВЛКСМ ЦК V-ӧԁ пленумлыԍ шуӧмјас. Собраԋіје вылын сорԋітісны јоса крітікујтісны Оԅол сіктса комсомоԉскӧј организацијаӧс ԁа Сыктывԁінса рајкомолӧс томјӧз пӧвсын омӧԉа ужавтӧмыԍ ԁа томјӧзыԍ ԅікӧԅ орӧԁчӧмыԍ.

Тајӧ-жӧ собраԋіјеыԍ віԁлаліс комсомолӧ выԉ пырыԍјаслыԍ шыӧԁчӧмјас. Комсомолӧ лоі прімітӧма 6 мортӧс, сы лыԁыԍ 5 мортӧс шленӧн ԁа 1 мортӧс канԁіԁатӧн.

Собраԋіје прімітіс практіческӧј меропријатіјејас, кӧні шуӧма бурмӧԁны комсомоԉецјас ԁа томјӧз пӧвсын воспіԏаԏеԉнӧј уж, колана ногӧн бостчыны РСФСР-са ԁа Комі АССР-са Верховнӧј Сӧветјасӧ бӧрјыԍӧм кежлӧ лӧԍӧԁчан ужӧ, кыскыны томјӧзӧс поліԏкружокӧ, выԉ пырыԍ комсомоԉецјас ԁа томјӧз костын котыртны ВЛКСМ-лыԍ устав ԁа программа велӧԁан кружок.

М. Ільчуков.

Пропаганԁістјаслы отсӧг

КАПІТАЛІСТІЧЕСКӦЈ КЫЩАЛӦМ ЈЫЛЫԌ

(Пом. Завоԁітчӧмсӧ віԅӧԁ 47, 48 ԁа 49-ӧԁ номерјасыԍ).

Соціалістіческӧј строіԏеԉствоӧн зев гырыԍ успехјас, коԁјас революціоԋізірујтӧны ужалыԍ јӧз массаӧс капіталізм странајасын, оз вермыны ԋе кыпӧԁны буржуазнӧј правіԏеԉствојаслыԍ капіталізм суԁба вӧсна беспокојство, тревога ԁа ԋеуверенност чувство. Сек-жӧ луныԍ-лун пыр јонӧԁчӧны јосмӧны капіталізмлӧн протіворечіјејас рабочӧј класс ԁа буржуазија костын ԁа імперіалістіческӧј ԁержавајас костын.

Тајӧ обстановкаас капіталістіческӧј странајас, і меԁвоԅ фашізм странајас, мобілізујтӧны асԍыныс ставыԍ вынјасӧ ԁа среԁствојасӧ выԉ мірвӧј војна ӧзтӧм могыԍ, војналыԍ быԁсікас планјас лӧԍӧԁӧмӧн, случај дырјі СССР вылӧ војеннӧј уськӧԁчӧм вӧчны лӧԍӧԁчӧмӧн.

Нӧшта партіјалӧн XVI-ӧԁ сјезд вылын-на Сталін јорт, СССР ԁа капіталістіческӧј странајас костын протіворечіјејас характерізујтӧмӧн, віставліс: „Правԁа, тајӧ протіворечіјеыԍ ем **внутрікапіталістіческӧј** порадока протіворечіје. Сіјӧ ем протіворечіје ԅонӧԁ капіталізм ԁа строітчыԍ соціалізм костын... Сыԍна унжык, сіјӧ ерԁӧԁӧ вужвыԅӧныԍ капіталізмлыԍ став протіворечіјејасӧ ԁа чукӧртӧ најӧс ӧті гӧрӧԁӧ, најӧс капіталістіческӧј порадокјаслӧн олан ԁа кулан вопросӧ пӧртӧмӧн. Та вӧсна быԁ раз, кор капіталістіческӧј протіворечіјејас завоԁітӧны јосмыны, буржуазија веськӧԁӧ ассыс синјасӧ СССР-лаԋ: оз ӧ поԅ разрешітны капіталізмлыԍ сіјӧ ліӧ мӧԁ протіворечіје, ліӧ став протіворечіјејасӧ, ӧтлаын бостӧм, СССР шщӧт вестӧ, сӧветјаслӧн тајӧ Страна, революціјалӧн ціԏаԁеԉ вестӧ, коԁі революціоԋізірујтӧ аслас ӧті сушществоваԋіјеӧн рабочӧј классӧс ԁа колоԋіјајас, мешајтӧ лӧԍӧԁны выԉ војна, мешајтӧ јуклыны мір выԉ ногӧн...

Татыԍ СССР вылӧ аванԏурістіческӧј усласӧмӧ ԁа інтервенціјаӧ тенденција..."

Капіталістіческӧј странајас, і меԁвоԅ фашістскӧј, бӧрја војас чӧжӧн ыстаԉісны міјанӧ шпіонјасӧс, ԁіверсантјасӧс, террорістјасӧс, поԉзујтчисны могыԍ троцкістско-бухарінскӧј банԁітјасӧн, коԁјас „лоісны вескыԁ находкаӧн іностраннӧј государствојаса развеԁываԏеԉнӧј органјаслы" (Сталін).

Троцкістско-бухарінскӧј вірӧс понјас лӧԍӧԁісны 1932 воын ізменԋікјаслыԍ, капіталізм најмітјаслыԍ блок, коԁјасӧс ӧні сӧветскӧј нароԁӧн разоблачітӧма ԁа нырыштӧма преԁаԏеԉјаслыԍ блок, коԁјасӧс тупкӧма став мірса ужалыԍ јӧз міԉліоннӧј массајаслӧн немӧвоԅса презреԋіјеӧн, позорӧн ԁа прокляԏіјеӧн. Тајӧ шпіонско-вреԁіԏеԉскӧј „право-троцкістскӧј блокыԍ" артмісны троцкістјаслӧн, бухарінецјаслӧн, ԅіновјевецјаслӧн, есерјаслӧн, меԋшевікјаслӧн поԁпоԉнӧј антісоветскӧј группајасыԍ, Украінаса, Белоруссіјаса, Груԅіјаса, среԁнеаԅіатскӧј республікајаса, Армеԋіјаса, Аԅербаԁжанса буржуазнӧј націоналістјасыԍ, іностраннӧј развеԁкајасса шпіонјасыԍ ԁа царскӧј охранкаса провокаторјасыԍ ԁа агентјасыԍ. Троцкіј, Бухарін, Рыков вескыԁ заԁаԋіје сетісны ԁа ӧткымын іностраннӧј развеԁкајасса генераԉнӧј штабјаслӧн планјаскӧԁ лӧԍӧԁӧмӧн „право-троцкістскӧј блок" пӧртліс олӧмӧ асыԍ шпіонскӧј, вреԁіԏеԉскӧј, ԁіверсіоннӧј ԁа террорістіческӧј ԁејаԏеԉностсӧ Сӧветскӧј Сојузса нароԁјасӧс нарԏітаԋ целӧн, сувтӧԁны најӧс капіталістіческӧј хішщнікјас јармо улӧ, жугӧԁны СССР-ын побеԁівшӧј соціалістіческӧј строіԏеԉстволыԍ завојеваԋіјејасӧ, восстановітны капіталізм, помешщіклыԍ, капіталістлыԍ, кулаклыԍ власт.

Најӧ кӧсјісны сетны таыԍ ԋемецкӧј фашістјаслы Украіна, поԉскӧј панјаслы—Белоруссіја, јапонскӧј генераԉјаслы—Пріморје, англіјскӧј банкірјаслы—среԁнеаԅіатскӧј республікајас ԁа Војвыв край. Оптӧн і розніцаӧн право-троцкістскӧј іуԁајас торгујтлісны міјан роԁіналӧн свјащеннӧј муӧн. Кыԅі установітіс суԁебнӧј процесс, „право-троцкістскӧј блок" Тухачевскіј—Гамарԋіклӧн војенно-фашістскӧј банԁакӧԁ ӧтлаын, коԁі оруԁујтліс Краснӧј Армијаын ԁа Флотын, кӧсјісны восты фронт СССР вылӧ імперіалістіческӧј армијајасӧн уськӧԁчигӧн. Фашістскӧј понјаслӧн планјасӧ пырліс контрреволюціоннӧј заговор котыртӧм.

Оргаԋізаціја прімітіс выԉ шԉенјасӧс

Важкурјаса (Шојнаты рајон) комсомоԉскӧј оргаԋізаціјаын ВЛКСМ ЦК V-ӧԁ пԉенумӧԇ вӧлі сӧмын 4 комсомоԉец. Комсомоԉецјас томјӧзкӧԁ ловја ужыԍ вӧлі ԇікӧԇ орӧԁчӧмаӧԍ.

Ӧні колхознӧј томјӧз пӧвсын паԍкыԁа нуӧԁԍӧ ВЛКСМ ЦК V-ӧԁ пԉенумлыԍ шуӧмјассӧ обсужԁајтӧм. Ӧні оргаԋізаціјаын 32 комсомоԉец.

В. Міхајлов.

Ԋе роч школајасын роч кыв препоԃавајтӧм

Кык лун чӧж РСФСР-са Наркомпросын муніс просвещеԋіје куԅа автономнӧј респубԉікајасса наркомјаслӧн ԁа Нароԁнӧј образоваԋіје куԅа крајевӧј ԁа областнӧј отԃелјасын јуралыԍјаслӧн совещаԋіје, коԁі обсужԁајтіс ԋе роч школајасын роч кыв препоԃавајтан вопросјас.

Совещаԋіје обсуԃітіс начаԉнӧј ԁа среԁԋеј ԋе роч школајаслы роч кыв куԅа РСФСР-са Наркомпросӧн разработајтӧм выԉ учебнӧј планјас ԁа программајас ԁа вынԍӧԁіс требоваԋіјејас націонаԉнӧј респубԉікајасса ԁа облаԍтјасса школајаслы роч кыв грамматіка ԁа ԍінтакԍіс куԅа букварјас, кԋігајас, учебԋікјас ԁінӧ. Ԍенԏабр 1-ој лун кежлӧ націонаԉнӧј респубԉікајасын начаԉнӧј школајаслы колӧ леԇны кујім учебԋік ԁа среԁԋеј школајаслы 12 учебԋікӧԇ. Начаԉнӧј школајасын роч кыв препоԁавајтӧм пыртԍӧ мӧԁ классԍаԋ.

Учебԋікјас составітӧмын ԁа ԋе роч школајасын роч кыв куԅа учіԏеԉјасӧс гӧтӧвітан курсјас нуӧԁӧмын отԍӧг вылӧ Наркомпрос матыса лунјасӧ мӧԁӧԁӧ націонаԉнӧј респубԉікајасӧ ԁа облаԍтјасӧ 100 специаԉістӧс.

Акԏівлӧн вјалӧј собраԋіје

ВЛКСМ Центраԉнӧј Коміԏет V-ӧԁ пԉенумлыԍ шуӧмјас обсуԃітӧм куԅа рајоннӧј акԏівлыԍ собраԋіје Лузса рајкомол інԁыліс апреԉ 3-ӧԁ лун кежлӧ, но собраԋіјесӧ гӧтӧвітны вунӧԁіс ԁа сіјӧ сорвітчіс.

Собраԋіје муніс апреԉ 4-ӧԁ лунӧ, но вӧлі вывті вјалӧј. Ԃокладчік, рајкомолса ԍекретар Ијевԉев јорт вунӧԁіс віԍтавны рајкомолӧн леԇӧм ӧшыбкајас јылыԍ ԁа рајкомол ужын тырмытӧмторјас јылыԍ. Тыԁалӧ Ијевԉев зев ас ногыс гӧгӧрвоӧ кріԏіка ԁа самокріԏіка јылыԍ, сіјӧ веԍіг віԁіс болтунјасӧн аслас кӧрталана кывјын сіјӧ јӧзӧс, коԁјас лыԍтісны кріԏікујтны рајкомоллыԍ ужсӧ.

Тащӧм нуӧԁӧмнаԁ акԏівлӧн собраԋіје муніс улі поԉіԏіческӧј уровеԋын. Ез ло ерԁӧԁӧма став сіјӧ ӧшыбкајассӧ коԁјасӧс вӧчісны рајкомол ԁа первічнӧј оргаԋізаціјајас комсомоԉецјас суԃба ԁінӧ относітчӧмын.

Ԍорԋітыԍјас інԁісны рајкомолӧн томјӧз пӧвсын воспітаԏеԉнӧј уж пуктӧмӧн омӧԉа веԍкӧԁлӧм вылӧ. Леԇӧм ӧшыбкајас боԉшевістскӧја веԍкӧԁӧм вылӧ акԏівлӧн собраԋіје ез мобіԉізујт акԏівӧс.

Комі нароԁнӧј ԍыланкывјаслӧн грамзапіԍ

Тавоԍа јуԉ—август тӧлыԍјасӧ Комі АССР-са раԃіо коміԏетлӧн хуԁожественнӧј брігаԁа мунӧ Москваӧ грамафоннӧј пласԏінка вылӧ Комі нароԁнӧј ԍыланкывјас гіжӧм могыԍ. Пласԏінкајас вылӧ лоӧ гіжӧма комі нароԁнӧј ԍыланкывјас: „Сарја, Сарја“, „Кӧкӧ, кӧкӧ“, „Козјӧ, козјӧ мыј сулалан“, „Ԃоԉі-шеԉі“, „Чужмӧр нылӧј“, „Саԁјӧрын-пӧ ныв гуԉајтӧ“ ԁа с. в.

Хуԁожественнӧј брігаԁаӧ щӧщ лоӧ кыскӧма нароԁнӧј ԍылыԍјасӧс, сказочԋікјасӧс ԁа ԃекламаторјасӧс.

Іспаԋіјаса ԃеԉегаціја ԃемонстраціја вылын Москваын. 1937-ӧԁ во.

А. Ԋ. Островскіј

Апреԉ 12-ӧԁ лунӧ тырӧ 115 во ыжыԁ роч ԁраматург Аԉексанԁр Ԋіколајевіч Островскіј чужанлунԍаԋ.

Ԏеатр кыԍкіс Островскіјӧс, кор сіјӧ нӧшта велӧԁчіс-на гімнаԅіјаын. Том мортлӧн воԇӧ суԃба вылӧ ыжыԁ вԉіјаԋіје ԍетіс Малӧј ԏеатр, кӧні секі ворсісны сещӧм тӧԁчана акԏорјас, кыԇ Щепкін ԁа Мочалов.

Островскіјлӧн меԁвоԇԇа ԉіԏературнӧј проізвеԃеԋіјеӧн вӧлі „Не состоятельный должник“ комеԃіјаыԍ кык сцена, коԁјасӧс печатајтӧма 1847 воын „Московскіј гороԁскӧј ԉісток“ гаԅетын. Најӧ лоіны „Свои люди сочтемся“ комеԃіјалы воԇвывса зарісовкајасӧн, коԁӧс вӧлі помалӧма том ԁраматургӧн 1849 воын, а во мыԍԏі печатајтӧма „Москвичанин“ журналын. Цензура, коԁі аԇԇӧма комеԃіјаыԍ купеческӧј сословіјеӧс оскорбітӧм ез разрешіт сіјӧс сувтӧԁны, но сы вылӧ віԇӧԁтӧг, Островскіјлӧн меԁвоԇԇа ԁраматургіческӧј проізвеԃеԋіје вајіс авторлы паԍкыԁ ізвестноԍт.

1853 воԍа јанварын вӧлі петкӧԁлӧма Островскіјлыԍ комеԃіја „Не в свои сани не садись“. Ыжыԁ хуԁожественнӧј уԍпех віччыԍіс ԁраматургӧс і мӧԁ вонас, кор Москваса Малӧј ԏеатр ԁа Пеԏербургса Аԉексанԁріјскӧј ԏеатр сцена вылын вӧлі петкӧԃлӧма ԍпектакԉ „Бедность не порок“. Воԇӧ тајӧ кык ԏеатрыс сувтӧԁісны Островскіјлыԍ пӧшԏі став проізвеԃеԋіјејассӧ.

6-ӧԁ ԁа 7-ӧԁ војасын Островскіј гіжӧ „Гроза“, „На всякого мудреца довольно простоты“, „Горячее сердце“, „Бешеные деньги“, „Лес“, „Волки и овцы“, „Таланты и поклонники“, „Безприданница“.

Островскіј став ԍӧлӧмнас раԃејтіс роч ԏеатр, тӧжԁыԍіс ԁа віԍіс сіјӧ суԃба вӧсна. Творческӧј ужкӧԁ сіјӧ јітіс ыжыԁ ԏеатраԉно-общественнӧј уж. „Ԉіԏературнӧј фонԁ“ оргаԋізаціјаын участвујтӧмыԍ кынԇі сылы прінаԁԉежітіс Москваын „артіԍԏіческӧј кружок“ ԁа роч „ԁрамаԏіческӧј пісаԏеԉјаслыԍ ԁа опернӧј компоԅіторјаслыԍ общество“ котыртаԋ заслуга.

1886 воын Островскіј кулі. Сылӧн ыжыԁ ԉіԏературнӧј насԉеԁство (50 унжык пјеса) імеітіс ыжыԁ вԉіјаԋіје роч ԏеатр воԇӧ развівајтӧм вылӧ, тырмымӧн шуны, мыј странаса веԃушщӧј ԁрамаԏіческӧј ԏеатр—Малӧј ԏеатр торјӧԁтӧма јітіс аԍԍыс творчествосӧ Островскіј ԁраматургіјакӧԁ аслас репертуарын сылыԍ кувлытӧм твореԋіјејас бережнӧја віԇӧмӧн.

Островскіј кужіс правԃівӧја петкӧԃлыны сіјӧс кыщалыԍ ԃејствіԏеԉноԍт, сіјӧс кыщалыԍ ԍӧԁ царство.

Реаԉізмлӧн ԁа роч ԁраматургіјалӧн ӧԏі ыжыԁ преԁставіԏеԉ Островскіј лӧԍӧԁіс вунӧԁлытӧм образјаслыԍ гаԉԉереја, коԁјасӧс јіжтӧма јоԍ соціаԉнӧј характеріԍԏікаӧн.

Томјӧз воԍтӧны гӧрԁ пеԉӧс

Кібра ԍіктса (Сыктыв рајон) Стаԉін ԋіма колхозын томјӧз правԉеԋіје отсӧгӧн воԍтӧны колхознӧј гӧрԁ пеԉӧс.

Гӧрԁ пеԉӧссӧ оборуԁујтӧм вылӧ колхоз правԉеԋіје леԇіс 700 шајт ԍӧм. Тајӧ ԍӧм вылас томјӧз кӧсјӧны лӧԍӧԁны раԃіо, гуԁӧк ԁа біԉԉіарԁ, сіԇ-жӧ гӧрԁ пеԉӧсӧ кутас воны центраԉнӧј ԁа респубԉіканскӧј гаԅетјас ԁа журналјас.

Том нывкајас Пелагеја Лушкова, ԁа Таԋа Пуԋегова завоԃітісны оборуԁујтны гӧрԁ пеԉӧссӧ.

Ԍ. П.

партіјаса ԁа правіԏеԉствоса веԍкӧԁлыԍјаслы паныԁ террорісԏіческӧј актјас вӧчӧм.

Фашістскӧј развеԁкајасса вірӧԍ понјас віісны революціјалыԍ пламеннӧј трібун Ԍергеј Міроновіч Кіровӧс, партіјалыԍ ԁа сӧветскӧј власԏлыԍ зев гырыԍ поԉіԏіческӧј ԃејаԏеԉјасӧс Менжінскіјӧс, Кујбышевӧс. Најӧ віісны геԋіаԉнӧј пісаԏеԉӧс, мірӧвӧј куԉтуралыԍ горԁоԍт, Ԉеԋінлыԍ ԁа Стаԉінлыԍ матыса ԁругӧс—Аԉексеј Максімовіч Горʻкіјӧс — ԁа сылыԍ пісӧ М. Пешковӧс. Најӧ ԁаԍтісны Јежов јортӧс віан коварнӧј, ԅверскӧј план.

Анԏісӧветскӧј „право-троцкістскӧј блок“ вылын суԃебнӧј процесс петкӧԁліс сіјӧ бешенствосӧ ԁа преступԉеԋіјејаслыԍ сіјӧ чуԁовішщноԍтсӧ, коԁјас вылӧ способнӧјӧԍ СССР-лӧн врагјас, сіјӧ страналӧн врагјас, кӧні путкыԉтӧма експлоататорјасӧс, ԁа кӧні побеԃітіс соціаԉісԏіческӧј строіԏеԉство.

Сӧветскӧј власԏлӧн сущесԏвујтан став војас чӧжӧн ез ԁугԁыв і оз ԁугԁыны СССР-лы паныԁ вражԃебнӧј ԃејствіјејас капітаԉісԏіческӧј странајасса реакціоннӧј вынјасԍаԋ.

Сіјӧ вражԃебнӧј ԃејствіјејасыс ԁугԁывтӧг помаԍлісны крахӧн ставныслы налы, коԁјас леԇлісны најӧс хоԁӧ. Кучкӧмыс, коԁӧс вӧчӧма іностраннӧј развеԁкајас куԅа, налыԍ шпіонсковреԃіԏеԉскӧј право-троцкістскӧј агентурасӧ жугӧԁӧм, ӧткоԃ војнаын ыжыԁ сражеԋіје выграјтӧмкӧԁ.

„Веԉ уна во чӧжӧн сӧветскӧј власԏ кужіс шеԁӧԁны сіјӧс, мыј міјан рӧԃіналӧн ем ӧні аслас распорʻажеԋіјеын кыԇі провèрітӧм караԏеԉнӧј органјас ԁа бура оснасԏітӧм Краснӧј Арміја, сіԇі і ортсыса отношеԋіјејас јукӧнын мірлӧн послеԁоваԏеԉнӧја нуӧԁан поԉіԏіка. Сӧмын тајӧ ԁосԏіжеԋіјејас емлуннас објасԋајтчӧ сіјӧ факт, мыј сӧветскӧј нароԁ ԁасквајт во-нін со ізбавітчӧма војеннӧј столкновеԋіјејасыԍ, поԉзујтчӧ мірнӧј олӧм благојасӧн ԁа імеітӧ поԅанлун воԇӧ нуӧԁны аԍԍыс мірнӧј ужсӧ“ (Ставсојузса коммуԋісԏіческӧј партіја Центраԉнӧј коміԏетлӧн шыӧԁчӧмыԍ. ВКП(б) ЦК-лӧн Партізԁат. 1937).

Но вӧлі еԍкӧ зев ыжыԁ преступԉеԋіјеӧн міјан рӧԃіна воԇын, Сӧветскӧј Сојузса нароԁјас воԇын чінтыны капітаԉісԏіческӧј кыщалӧм фактлыԍ тӧԁчанлунсӧ ԁа сіјӧ фактԍыс петыԍ опасноԍтсӧ міјан странаын соціаԉізмлӧн окончаԏеԉнӧј победа ԃелӧлы. Војеннӧј інтервенціјалӧн ічӧԏік уԍпех случајын інтервентјас завоԃітласны наӧн боԍтӧм рајонјасын жугӧԁны сӧветскӧј строј ԁа восстановітны (реставрірујтны) буржуазнӧј строј. Оз поԅ лыԁԃыны міјан странаын соціаԉізмлыԍ победа окончаԏеԉнӧјӧн, кытчӧԇ ем міјан гӧгӧр капітаԉісԏіческӧј кыщалӧм, кытчӧԇ міјан страна абу тырвыјӧ гаранԏірован інтервенціјаыԍ ԁа капітаԉізм реставраціјаыԍ. Капітаԉісԏіческӧј кыщалӧм фактлыԍ тӧԁчанлун чінтыны вермасны сӧмын ԍінтӧм бахвалјас ԉібӧ гуԍа врагјас, коԁјас кӧсјӧны унмовԍкӧԁны нароԁӧс.

Ԉеԋін ԁа Стаԉін муԇлытӧг чуксалӧны помԋітны, мыј „кытчӧԇ ем капітаԉіԍԏіческӧј кыщалӧм,—лоасны і вреԃіԏеԉјас, ԃіверсантјас, шпіонјас, террорістјас, коԁјас ыстыԍԍӧны Сӧветскӧј Сојузса тылјасӧ іностраннӧј госуԁарствојасса развеԁываԏеԉнӧј органјасӧн...“ (**Стаԉін**), помԋітны, мыј „міјанӧс кыщалӧма јӧзӧн, классјасӧн, правіԏеԉствојасӧн, коԁјас воԍԍӧн петкӧԁлӧны міјан ԁінӧ ԋенавіԍт“ (**Ԉеԋін**), мыј „быԁ уԍкӧԁчӧмыԍ мі пыр сі јылын“ (**Ԉеԋін**).

„Колӧ јонмӧԁны,—велӧԁӧ Стаԉін јорт,—ԁа укрепітны інтернаціонаԉнӧј пролетарскӧј јітӧԁјас СССР-са рабочӧј класслыԍ буржуазнӧј странајасса рабочӧј класскӧԁ; колӧ котыртны буржуазнӧј странаса рабочӧј класслыԍ поԉіԏіческӧј отсӧг міјан странаса рабочӧј класслы міјан страна вылӧ војеннӧј уԍкӧԁчӧм случај кежлӧ, сіԇ-жӧ, кыԇі котыртны міјан странаса рабочӧј класслыԍ быԁ ԍікас отсӧг буржуазнӧј странајасса рабочӧј класслы; колӧ быԁног јонмӧԁны ԁа укрепітны міјанлыԍ Краснӧј Арміја, Краснӧј Флот, Краснӧј авіаціја, Осоавіахім. Колӧ міјанлыԍ став јӧзӧс віԇны мобіԉізаціоннӧј ԁаԍлун состојаԋіјеын војеннӧј уԍкӧԁчӧм опасноԍт воԇын, меԁым ԋекущӧм „случајноԍт“ ԁа міјан ортсыса врагјаслӧн ԋекущӧм фокусјас ез вермыны суны міјанӧс ԋемвіччыԍтӧг...“ („Іванов јортлӧн піԍмӧ ԁа Стаԉін јортлӧн вочакыв“, 13 ԉістб. Партізԁат. 1938).

(„В помощь партучебе“ бјуԉԉеԏеԋыԍ).

В. КАТАЈЕВ.

— Менам ԁушаӧј 14-ӧԁ восаԋ-нін петіс ортсӧ,—ԋумјовтны зілӧмӧн, вочавіԅіс Ԍемјон.

— А менам ӧшта кутсӧ-на,—ӧжјӧ шуіс Мікола ԁа друг пуктіс јурсӧ Ԍемјон пеԉпом вылӧ.—Ој, јенмӧј менам, јенмӧј! Гаԁајтіӧмӧј ме коԉан вежонын, мыј оз жаліт менӧ талун германскӧј пуԉа.

— Лант,—стрӧга шуіс Ԍемјон.—Меԁ јӧзыс оз каԅавны.

Сіјӧ ӧшјіс јурнас сарај стеԋ берԁӧ, паскӧԁіс ісас вылӧ кокјассӧ, ԁа, мышку сајас кісӧ лӧсӧԁӧмӧн, горӧԁіс сывны нарошнӧ гора ԁа сыкӧԁ щӧщ нора важ украінскӧј сыланкыв, коԁі тӧԁса вӧлі ічӧтсаԋ.

* *
*

Каԁыс мунis ԏешкоԁа. То сіјӧ котӧртіс кывлытӧм ӧԁӧн, сіԅ, мыј кыԅӧԁіс сӧлӧмӧн, то друг сувтліс ԁа ӧшјаліс јур вестын аслас став ԏерпітны вермытӧм сӧктанас. Сіԅі муніс ӧті час і мӧԁ. Часыс вӧлі коԉӧ.

Ԋеылын сіктын ворсіс војеннӧј рожок.

Голгіс іган. Ӧԅӧс воссіс. Гӧрԁ вылыса гајԁамацкӧј шапкаӧн пыріс Ткаченко.

— Мыј, Котко, сыланкывјас сылан?—шуіс сіјӧ, Ԍемјонлы паныԁ сувтӧмӧн.—Термас сывныԁ, а то каԁыс тенаԁ еща-нін коԉі.

Ԋінӧм ез вочавіԅ сылы та вылӧ Ԍемјон. Ткаченко муніс сы воԅын ӧтарӧ ԁа мӧԁарӧ кыԅі фронт воԅын, ԁа бара сувтіс, кујім чуԋӧн уссӧ шыԉӧԁӧмӧн.

— Он кӧсјы мекӧԁ сорнітны? Јона ԏешкоԁ. Гашкӧ тенаԁ ме ԁінӧԅ мыјкӧ ем, а менам те ԁінӧԅ ԋінӧм абу. Жаԉ меным те, Котко, тенаԁ меԁбӧрја часаԁ.

— Жаԉітіс кӧјін кӧбылаӧс, коԉіс бӧжсӧ ԁа бурсісӧ. Оз ков меным сіјӧ. Мун бӧр, кытыс воін, меԁ ме аслам меԁбӧрја часӧ ег аԅԅы тенсыԁ пӧганӧј рожатӧ.

— Бара-жӧ глупост. Ԁурак те, Котко, ԁурак. Кыԅі вӧлін пыр ԁуракӧн, сіԅ ԁуракӧн і петан ӧні пехотнӧј взвоԁ воԅӧ.

— Жаԉ, мыј кіӧс меным есіјӧ злыԁԋіјасыс кӧрталісны,—шуіс, піԋнас гӧрчкӧмӧн Мікола.

Но Ткаченко сы вылӧ весіг вескыԁа ез віԅӧԁлы, а сӧмын кӧсӧјтчыліс ԋумјовтӧмӧн.

— І, кӧсјан-кӧ, Котко, ме тенсыԁ верма віставны, тенаԁ меԁбӧрја часаԁ, —воԅӧ нуӧԁіс сіјӧ,—мыјын тенаԁ ем сіктса јӧјлунуԁ. Ен гӧгӧрво те, Котко, політікатӧ. Ез варіт коԏолокыԁ. Кӧсјін те аслаԁ ԁумнаԁ выԁтіны вылӧ. Кӧсјін те ӧтпырјӧ бостны став шуԁсӧ, кущӧм сӧмын ем му вылас. Сінјасыԁ тенаԁ, Котко, вывті завіԁнӧјӧс, а кіјасыԁ сыыс ӧшта чукӧртысӧс. Аԅԅін те міча нылӧс і пыр-жӧ сы ԁінӧ аслаԁ лапајасӧн—цоп! І ез варіт тенаԁ коԏолокыԁ, мыј, вермас лоны, сіјӧ нылыс—образованнӧј мортлӧн озыр ныв, тенаԁ весьнуԁ начаԉнікӧн, і сіјӧ теныԁ, беԁнаклы, абу пара. Воԅӧ аԅԅін те Клембовскӧј бур му і пыр-жӧ сіјӧс аслаԁ холопскӧј лапајасӧн,—цоп! Но і тајӧ кажітчіс еща тенаԁ завіԁујтыс сінјаслы ԁа тенаԁ куралыс кіјаслы. Аԅԅін те воԅӧ, Котко, власт; власт—быԁӧнлы коԉӧ, мыј сӧмын ем му вылын, му улын, ва вылын ԁа море вылын; кажітчіс теныԁ сіјӧ властыс і те мунін аслаԁ сватјас ԁінӧ, рӧзбојԋік боԉшевікјас ԁінӧ ԁа накӧԁ ӧтлаын аслаԁ поԁлӧј кіјасӧн сіјӧ јенмыслыс властсӧ—цоп! І вот мыјӧԅ, ставыс вајӧԁіс, Котко. А тӧлка јӧзыс кыԅі вӧчӧны? Бост менӧ. Ме прісяга асьым свјатӧја ісполԋајтлі. Ме аслам ԁумјасӧн вывті вылӧ ег лебъыв, а коркӧ і лебъылі-кӧ, то куті сіјӧс асламкӧԁ. Ме асьым начаԉствоӧс уважајті. Ме јӧзлыс свјащеннӧј собственност віԅі, кыԅі сінмӧс. І ме шеԁӧԁі. А те ен шеԁӧԁ. Коԁі ӧні ем те і коԁі ме? Ме ӧні аслам вернӧј службаыс сіјӧ светлост јасновеԉможнӧј пан гетман Скоропаԁскіјсаԋ получіті тајӧ офіцерскӧј погонјассӧ. Ме Соԋкаӧс сета ԁвор'аԋін сајӧ ԁа ачым ԁвор'аԋінӧн, јен сетас, лоа ԋеԁыр мыԍтӧ. І те тӧԁтӧм гуын сісман, кыԅі есіјӧ стервоыс.

— Ыԉӧԁлан, — горӧԁіс Ԍемјон, чеччыштӧмӧн,—ыԉӧԁлан, шкура! Ме гыс пета аслам шуԁ вӧсна ԁа лыјасӧн кута тіјанӧс, гаԁјасӧс, пӧԁтыны!—і сӧлыштіс Ткаченколы чужӧмас.

Ткаченко бергӧԁчіс, чышкысіс носовӧј чышјанӧн ԁа кучкіс Ԍемјонӧс нагајкаӧн чужӧм вомӧныс.

І секі мӧԁыс ворсіс сіктын војеннӧј рожок.

* *
*

... Фроса гӧнітіс степ вомӧн, сувтлытӧг.

Сіјӧ мыј выԋсыс кучкаліс кокбӧрԉајаснас вӧлӧс, наԋејтчіс кыԅ поԅӧ ӧԁјӧнжык гӧнітны отр'аԁӧԅ ԁа корны отсӧг. Но сіјӧ ез мун сіктсаԋ і 15 верст, кыԅі степын тыԁовтчісны бійас.

Гӧԋечӧн трофејнӧј вӧв пыртіс сіјӧс лагерӧ. Гӧгӧр сотчісны похоԁнӧј кӧстерјас. Сулалісны пушкајас, переԁокјас вылыс боԍтӧг. Вӧв раԁлӧмӧн гӧрԁлыштіс ԁа сувтіс. Нывкаӧс кыщаліс јӧз.

Кӧстерјас југӧр ԁырі уна чужӧмјас кажітчісны Фросалы тӧԁсаӧн. Ӧті бура ускӧԁіс сылы тӧԁвылас набԉуԁаԏеԉӧс, кодкӧԁ сіјӧ сорнітіс асывнас вӧр ԁінын; мӧԁ вӧлі ԅік отр'аԁса команԁір коԁ.

Фроса леччіс вӧв вылыс, шуіс: „тіјан тан ԋекӧн абу ватор јуыштны?", воԁіс му вылӧ ԁа сіјӧ-жӧ ԅвукнас унмовсіс.

Тајӧ збыԉыс вӧлі бурещ сіјӧ партізанскӧј отр'аԁыс. Ԍемјон мунӧм бӧрын час мыԍті воіс развеԁчік, коԁі вајіс шапкаас губернскӧј ревкомлыс пріказ выступајтны. Отр'аԁ пыр-жӧ выступітіс ԁа сӧмын-на ӧтлааліс воыс батарејакӧԁ.

Отр'аԁ муніс ӧжјӧ ԁа осторожнӧ. Југԁігӧн сіјӧ сувтіс сонӧ, сіктсаԋ верст сіԅім сајӧ. Сӧмын тајӧ војчӧжнас отр'аԁ соԁіс кујімпӧв. Сіктсајас быԁ боксаԋ петісны сылы паныԁ вӧвјасӧн, ӧружіјеӧн ԁа кӧртавлісны шапка вомӧныс гӧрԁ ԉентајас. Ӧні отр'аԁын вӧлі-нін ԋе ещажык віт со бојецыс, батарејецјасӧс лыԁԁытӧг.

Развеԁка, коԁӧс вӧлі ыстӧма воԅӧ, вӧліс сіктын ԁа луншӧр кежлӧ локтіс бӧр. Сіјӧ вісталіс, мыј Ԍемјон ԁа Мікола пукалӧны Клембовскӧј сарајын ԁа віччысӧны асъыныс участ.

Ӧті сотԋа команԁір сувтӧԁіс вескыԁ фланг вылӧ ԁа ӧті сотԋа—шујга вылӧ. Ӧті сотԋа ыстіс кыщӧвтны ылі ԁа прікажітіс мычысны злыԁԋіјаслы тылсаԋыс. Батарејас выԉ команԁірлыс коріс сувтӧԁны асыс пушкајассӧ кыԅ поԅӧ матӧжык ԁа лупітны злыԁԋіјас куԅа сіԅ, меԁым наыс ԁушаыс ортсӧ петіс. Асԉыс-жӧ бостіс мукӧԁсӧ, сы могыс, меԁым став ԏелегајасӧн, пуԉемјотјасӧн, бабајасӧн ԁа кухԋајасӧн ускӧԁчыны сіктӧ фронтсаԋ.

Којмӧԁыс ворсіс сіктын рожок.

І, друг, кӧлӧкӧлԋасаԋ кыліс набат. Коԁ-кӧ терыба кучкаліс вічко жыԋнаԁ.

Ткаченко кывзысіс.

Секі сарај вестті улі шуԉалӧмӧн муніс снар'аԁ ԁа сіјӧ-жӧ ԅвукнас разорвітчіс ԁвор шӧрын. Артіԉеріступӧн пеԉ ез вермы ӧшыбітчыны: лыԉіс роч трехԁујмӧвӧј пушка. Мӧԁ снар'аԁ вескаліс течасӧ. Сыыс мӧԁӧԁчіс сук щын. Уна со гӧлӧсјаслӧн горзӧм кыліс сіктын. Сіјӧс стрӧчітіс пуԉемјотлӧн ԅеԋіԁ ӧчерӧԁ. Којмӧԁ снар'аԁ муніс сарај вестті ԁа кучкіс Клембовскіј крышаӧ. Ткаченко мышкыртчіс ԁа ускӧԁчіс ортсӧ.

Кыліс тераб ԋемецкӧј каваԉерііскӧј команԁа. Ԋемецкӧј ескаԁрон рӧԁтӧмӧн петіс ԁворыс.

Сотчыс течасыс пӧԉтіс жарӧн. Ԍемјон ԁа Мікола ӧта-мӧԁ вылӧ віԅӧԁлісны ԁа осторожнӧ петісны сарајыс. Часӧвӧјјас ез вӧвны. Ԁвор вӧлі тыртӧм. Набат ез ԁугԁыв ԋі ӧті мінут кежлӧ.

Муртса кучкіс первој ӧружіје ԁа степ вестті вунԁыштіс меԁвоԅԅа снар'аԁ, кыԅі вескыԁвыв флангсаԋ і шујгавывсаԋ, тылсаԋ і фронтсаԋ, ԋоԉнан боксаԋыс, горзӧмӧн ԁа шуԉалӧмӧн ускӧԁчісны сіктӧ партізанскӧј сотԋајас.

Ӧтувтӧм гајԁамацко-ԋемецкӧј отр'аԁ бӧрыԋтчіс паԋікаын. Команԁантскӧј екіпажјас муртса пышјісны сіктыс, ԋемецкӧј суԁ, а сыкӧԁ ӧтщӧщ і ротмістр Клембовскіјӧс нуӧмӧн.

Ԋемецјас пышјісны...

ПОМ.

Кітајын војеннӧј ԁејствіјејас

ВОЈВЫВ КІТАЈЫН

ХАԋКОУ, 9. Шаԋԁун провінцијаын апреԉ 8-ӧԁ лунӧ кітајскӧј војска бостісны Цзаочжуан (Ісаԋсаԋ рытыв-војвылын), карас вӧлі бостӧма јапонскӧј војскалыс штаб. Ітагакілӧн жуглӧм ԁівіԅіјаыс колӧм 2 сурс салԁат зілісны піскӧԁчыны кітајскӧј војска кыщ пыр. Но бојын налыс жынсӧ вӧлі бырӧԁӧма.

Бӧрја јуӧртӧмјасын вајӧԁсӧны кітајскӧј војскаӧн Цзінан вылӧ (Шаԋԁун провінцијалӧн століца) наступајтӧмлыс поԁробностјас. Јапонскӧј тылӧ піскӧԁчӧм кітајскӧј колонна апреԉ 8-ӧԁ лунӧ вӧчіс решіԏеԉнӧј уԁар јапонскӧј частјаслы кар ԁорас. Переԁовӧј кітајскӧј частјас зырісны јапоԋецјасӧс карса асывыв окраінаыс ԁа бостісны уԋіверсіԏет ԁа госпітаԉ. Карас мунӧны уԉіч вывса бојјас.

Апреԉ 8-ӧԁ лунӧ Ічжоу рајонын кітајскӧј војска бырӧԁісны соыс унжык јапонскӧј грузовік бојепріпасјасӧн. Јапонскӧј војскалӧн частјас, коԁјас мунӧны Чжучаныс (Цінԁаосаԋ рытыввылын) бојјас рајонӧ, кыщалӧма кітајскӧј војскаӧн. Кітајскӧј војска вужісны Веԉікӧј канал асывыв берӧг вылӧ ԁа паніны атака Лінчен вылӧ. Шеԋшаԋ ԁа Ісаԋ костын посјас ԁа тујјас жугӧԁӧма.

Ԏаԋцзін-Пукоускӧј кӧрттуј фронт вылын апреԉ 8-ӧԁ лунӧ кітајскӧј војскалӧн отр'аԁ вылыс паніс наступԉеԋіје Цзасан ԁа Цзінін вылӧ. Шаԋԁун провінція рытыввыв јукӧнын мӧԁ отр'аԁ вужіс кӧрттуј ԁа жугӧԁіс став посјассӧ Јаԋчжоу — Сышуј—Тајаԋ—Бошаԋ шоссејнӧј туј пӧлӧн.

Бејпін—Хаԋкоускӧј кӧрттуј фронт вылын оперірујтыс кітајскӧј војска штабса преԁставіԏеԉ вісталӧм серті Хуанхе ју војвыв берӧг вылӧ соԁтӧԁ шыбытӧма 80 сурс кітајскӧј салԁатӧс. Апреԉ 7-ӧԁ лунӧ кітајецјасӧн бостӧма Цзјаотзо кар (Сінсансаԋ рытыввылын). Кар гӧгӧрыс мӧԁ лун мунӧны бојјас. Сы воԅвылын партізанјас бостісны 80 јапонскӧј грузовік газоліԋӧн ԁа проԁоволствіјеӧн. Апреԉ 8-ӧԁ лунӧ кітајскӧј отр'аԁ бостіс Сінсан карлыс вокзал.

ЦЕНТРАԈНӦЈ КІТАЈЫН

ШАНХАЈ, 9. Ԏаԋцзін-Пукоускӧј кӧрттуј фронт лунвыв секторын бојјас мунӧны Бенпусаԋ рытыввывлаԋ. Апреԉ 8-ӧԁ лунӧ кітајскӧј војска атакујтісны Хуајјуаԋ (Фын-Јансаԋ рытыввылын). Чорыԁ бој бӧрын најӧ зырісны јапонецјасӧс мӧԁ оборонітеԉнӧј ԉінія вылыс. Бенпу ԁа Хуајјуаԋ костын став посјас вӧлі жугӧԁлӧма, меԁым орӧԁны туј бӧрыԋтчыс јапонскӧј војскалы. Хуајхе ју лунвыв берӧг вылын бојјас мунӧны Ԁін-Јуаԋ ԁорын (Фын-Јансаԋ лунвылын). Ԁін-Јуаԋ кыщалӧма кітајскӧј војскаӧн. Нанкін-Шанхајскӧј ԁа Шанхај-Ханчжоускӧј кӧрттуј ԉінијајас вылын кітајскӧј партізанјас јапоԋецјаслы вӧчалӧны серјознӧј воштӧмјас. Сӧмын бӧрја луԋјасӧ Ханчжоу ԁорса бојјасын јапоԋецјас воштісны 5 сурсыс унжык мортӧс. Ханчжоу рајонын партізанјас воԅӧ кутӧны Хајјаԋ, Хајԋін ԁа мукӧԁ карјас. Бојјас кык лунӧн чорыԁ бојјас мунӧны Хучжоу кар ԁорын (Тајху тысаԋ лунвылын). Гуанԁе ԁа Сыаԋ карјас (Тајху тысаԋ рытыввылын) кутӧны сіԅжӧ кітајскӧј војска кіын. Бојјас мунӧны і Ісін ԁорын (Тајху тысаԋ рытыввылын). Ісін кар кыщалӧма кітајскӧј војскаӧн.

ХАԋКОУ, 9. Јапонскӧј команԁованԋіјелы быԏ ловӧмӧԁны нінта 10 сурс салԁат партізанјаслы паныԁ, коԁјас ԁејствујтӧны Ханчжоусаԋ војвыв ԁа Шанхајсаԋ рытыввывса рајонын. Тајӧ рајонјасыс тырӧмаӧс партізанскӧј частјасӧн, коԁјас состоітӧны, меԁсасӧ, рабочӧјјасыс. Јапонскӧј властјас ԋекымын пӧв-нін јӧзӧԁлісны тајӧ рајонјас „тырвыјӧ уміротвореԋіје" јылыс. Но быԁ лун Шанхајын кылӧ пуԉемјотыс ԁа артіԉерііаыс лыјсӧм, коԁі мунӧ карса окресностјасын.

Апреԉ 8-ӧԁ лунӧ јапонскӧј каноԋеркајас 4 јапонскӧј самолот коԉԉӧԁӧм улын матыстчісны Ԁатун ԁінӧ (Ухусаԋ рытывлунвылын) ԁа лыјлісны кітајскӧј поԅіцијајас. Кітајскӧј ӧруԁијејасыс јон артіԉеріјскӧј лыјлӧм встреԏітӧм бӧрын јапоԋецјас час жын лыјсӧм бӧрын вешісны.

Англіјаын олыс германецјас ԁа австріјецјас вӧсна Гітлерлӧн „тӧжԁысӧм"

ЛОНԀОН, 9. Аскі Англіјаӧ воӧ германскӧј фашістскӧј пароход „Густлов", коԁ вылын Англіјаын олыс германецјас ԁа австріјецјас ԁолженӧс прімітны участіје „плебісцітын". Ӧті германскӧј граждаԋін „Ԋјус кронікл" газета преԁставіԏеԉлы вісталіс: „Германецјас-кӧ мунасны „Густлов" пароход вылӧ, то вермасны лоны арестујтӧмаӧс ԁа мӧԁӧԁӧмаӧс Германіјаӧ. Ме тырвыјӧ еска, мыј сіԅі і лоӧ гӧлӧсујтӧмын быԁ участԋікӧԁ, коԁі вражԁебнӧ отноԍітчӧ фашістскӧј правіԏеԉство ԁінӧ. Фашізмлӧн ԉубӧј протівнікылы „Густлов" пароход вылын петкӧԁчӧм ӧткоԁ, концентраціоннӧј лагерын оломкӧԁ".

„Ԋјус кронікл" јуӧртӧм серті 25 прӧчентыс ещажык германец ԁа австріјец, коԁјас олӧны Англіјаын, согласітчісны участвујтны сіјӧ „плебісцітас".

Отв. редактор Г. І. ТОРЛОПОВ.

Уполн. Главлита 1188. Типография УМП. г. Сыктывкар, Дом Печати. Тираж 3059.